

Almune

Hans Christian Molbech: sang, fløjte, gemshorn, tromme, lur

Molly Granhøj: sang, nøgleharpe, bouzouki

Christian Mohr Levisen: drejelire, strygelyre, cittern

Troels Dueholm Nørgaard: bouzouki, drejelire, sang, fløjte

Almunes musik

Nordens ældste nedskrevne folkevise er den første linje af "Drømte mig en drøm" fra ca. år 1300. Det er først meget senere, vi har flere kilder til folkemusikken, så vil man spille vikingemusik eller folkelig musik fra middelalderens Danmark, er man nødsaget til at gribe til nyere musik og folkeviser.

Det var netop de nordiske folkeviser, der var udgangspunktet for musikerne i Almune, da de for mange år siden blev interesseret i tidlig musik.

Det blev dog hurtigt udbygget, så de udover de gode historier i den nordiske balladetradition særligt har interesseret sig for spændingsfeltet mellem det folkelige og kirkelige i den nedskrevne musik fra middelalderen.

Fællestrækket er det folkelige element og det kraftige musikalske udtryk, der går igen både i spanske cantigaer om den hellige jomfru og gribende fortællinger i nordiske folkeviser.

Bandet

Musikerne har baggrund i historie, religion og musikhistorie fra universitet og musikkonservatorium, så der er rig mulighed for både at høre interessant musik, men også for at de videbegærlige kan spørge ind til instrumenterne og musikken.

Gruppen har optrådt siden 2014 til en lang række historiske arrangementer, samt på museer, festivaler, spillesteder, i kirker, til renæssancemiddage, middelaldergudstjenester, vikingefester og meget mere.

Hør mere

Hør musik, find videoer fra koncerter, tekster og noder til musikken og meget mere på almune.dk

Lidt om instrumenterne

Nøgleharpe

Sveriges uofficielle nationalinstrument og meget brugt i svensk folkemusik, hvor instrumentet er blevet taget op igen. Nøgleharpen findes på illustrationer i manuskripter som Cantigas de Santa Maria, så den har med al sandsynlighed været brugt i den sydeuropæiske musik, der nærmest spiller sig selv på nøgleharpe.

Drejelire

Drejeliren har overlevet i fransk folkemusik, og har også vundet stort indpas hos middelaldermusikgrupper. Den midterste streng er melodistrengen, mens de øvrige strenge fungerer som droner, der spiller den samme konstante tone. En af strengene kan desuden snerre, så der kan frembringes en rytmisk effekt. Drejelirer findes også på illustrationer i manuskripter som Cantigas de Santa Maria.

Andre instrumenter

I middelalderen og renæssancen var blokfløjterne designet til at spille sammen i "consort" med andre lignende instrumenter, mens man i barokken ændrede designet og gjorde den til et solistinstrument. Hermed gled den også ud af orkestre, hvor tværfløjten i stedet fik sin faste plads.

Bouzoukien er et irsk folkeinstrument af nyere dato. Den minder dog meget om guitarlignende instrumenter fra middelalderen, som kendes i et utal af forskellige designs.

Tromme og alt muligt raslegrej er verdens ældste instrumenter, og en naturlig del af middelaldermusikken.

Program

1. Tanto son da groriosa, Cantigas de Santa Maria #48, Castilien, ca. 1280

2. Fol é a desmesura, Cantigas de Santa Maria #149, Castilien, ca. 1280

To stemningsfulde mirakelviser fra en stor samling af 420 numre, der er nedskrevet ved hoffet hos Kong Alfonso X, der selv var meget musikalsk og spillede på drejelire og nøgleharpe. Spilles instrumentalt.

3. Eiris sazun idisi, 1. Merseburg-vers, Fulda / Merseburg, 900-tallet

Velsignende trylleformular på oldhøjtysk, der handler om frigørelse. En række "idisen" (som diser i nordisk mytologi, men her menes formentlig kvinder) løser fangede krigere fra deres bånd, så de kan flygte fra fjenden.

4. Mit hjerte brænder hedt som bål, Klosterbog AM 76, Danmark, 1400-tallet

En folkelig melodi, der er blevet nedskrevet i en dansk klosterbog. Teksten er en blanding mellem dansk og latin. Mit hjerte brænder hedt som bål *pro laudibus Marie*, dvs. for at lovprise Jomfru Maria.

5. Moksand / Margit Hjukse, trad. norsk folkevise fra Telemark med intro

Margit bliver bjergtaget på vej til kirke og må blive i bjerget hos bjergkongen. Hun husker dog, hvor hun kommer fra, og får lov til at besøge sin far en enkelt gang, før bjergkongen kommer og henter hende igen. Knytter sig til et lokalt sagn.

6. Hellebore / La Sansonette, Naragonia / Gilles Chabenat

7. Bourrée d'Erasmus, Urban Trad

Nyere musik fra Belgien og Frankrig, der viser hvordan de traditionelle instrumenter som drejelire og nøgleharpe stadig lever i bedste velgående i europæisk folkemusik.

8. Silibrand, trad. svensk/dansk folkevise

Liden Kirsten bliver forbandet af sin svigermor, så hun ender med at være gravid i næsten 8 år. Da hun indser at hun kommer til at dø af det, rejser hun hjem til sin fader Silibrand, føder to karske drengebørn og dør i barselssengen. Sangen kendes også under navnet "Den fortryllede barneføderske".

9. Ellen og Erland, trad. dansk folkevise

Erland slår Ellens mand Ivar ihjel, og bejler derefter til hende. Ellen tager dog en grusom hævn for mordet på sin mand. Hun lader som om hun er interesseret, og inviterer Erland hjem til jul, hvor hun dræber ham med edder (gift).

10. Vitrum nostrum gloriosum, Anon. / Georg Forster, Heidelberg, 1540

Firestemmig motet på latin. Teksten handler ganske enkelt om at løfte glasset, takke Gud, tømme glasset, sætte glasset ned, og være glad for at det nu er i maven.